

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.273/2012/6. szám

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú eljárásban Dr. Vince Gyula ügyvéd (cím) által képviselt, a másodfokú eljárásban személyesen eljár felperes neve, címe felperesnek - Dr. Salánki Róbert ügyvéd (cím) által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű és II.rendű alperes neve II. rendű (mindketten: cím), Dr. Nagy Géza ügyvéd (cím) által képviselt **III.r. alperes neve, címe** III. rendű és IV.rendű alperes neve, címe IV. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 10.P.21.112/2009/76. sorszámú ítélete ellen az I. és a II. rendű alperes által 78. és 80. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes az I. és a II. rendű alperessel 2006. szeptember 20-án kötött adásvételi szerződésben eladta a **J., Á. u. ...** szám alatti, **..87/1** helyrajzi számú ingatlanát 8 000 000 forint vételárért. Az I. és a II. rendű alperes 7 200 000 forint vételárrészt a III. rendű alperessel kötött kölcsönszerződés alapján folyósított pénzügyi hitelből finanszírozta. A IV. rendű alperes az I. és a II. rendű alperest 300 000 forint vissza nem térítendő és 100 000 forint visszatérítendő önkormányzati támogatásban részesítette.

A felperes keresetében az I. és a II. rendű alperessel kötött adásvételi szerződésének az érvénytelenségét és annak jogkövetkezményeként az eredeti állapot helyreállítását kérte. Érvénytelenségi okként jelölte meg a szerződés színleltségét, jó erkölcsbe ütköző voltát és hivatkozott arra is, hogy a jognyilatkozata megtételekor gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen volt.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetet elutasította és a felperest kötelezte az I. és a II. rendű alpereseknek egyetemlegesen 100 000 forint, a III. rendű alperesnek 20 000

forint perköltség megfizetésére. A pervesztes felperest a Pp. 78. §-a alapján kötelezte az alperesek perköltségének viselésére, a jogi képviselőjük munkadíját a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján állapította meg és ennek során figyelembe vette, hogy az I. és a II. rendű alperesek jogi képviselője a perhez az eljárás végső szakaszában csatlakozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. és a II. rendű alperes élt fellebbezéssel. Fellebbezési kérelmük az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására, a javukra megítélt perköltség 350 000 forintra történő felemelésére irányult. Indokaik szerint a perköltségük nemcsak a jogi képviselő díjából állt. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a tárgyalásokon való megjelenéseiknek, az ügyvédjükkel való kapcsolattartásaiknak az útiköltségét, amely kb. 8-10 alkalommal **Sz.-J.** közötti menettérti utazás. Nem vette figyelembe a tárgyalási napokon kiesett keresetüket sem és hogy korábban is fizettek jogi képviselőt. A megítélt perköltség nem igazodik a jelenlegi jogi képviselő által végzett munka nagyságához és a pertárgyértékhez sem. A megítélt perköltség nem a jogi képviselő munkadíja, a jogi képviselő gondosság kötelmet vállalt, a megítélt perköltségből nem részesedik. Érveik szerint az általuk kért perköltség megfelel a hatályos jogszabálynak, a kialakított bírói gyakorlatnak és összhangban áll az utazási költségeik, munkából való kiesésük ellenértéke, valamint két jogi képviselőjük munkájának ellenértékével.

Az ítélet tábla 2012. április 19. napján jogerős Pf.II.20.080/2012/4. sorszámú végzésében a felperes igazolási kérelmét elutasította és a fellebbezését hivatalból elutasította.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Az alperesek fellebbezésére tekintettel saját fellebbezését csatlakozó fellebbezésként érdemben kérte elbírálni.

Az ítélet tábla 6. sorszámú végzésében a felperes csatlakozó fellebbezését elutasította.

Az I. és a II. rendű alperes fellebbezése nem alapos.

Joghatályos felperesi fellebbezés hiányában az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet elutasító rendelkezéseit nem érintette, felülvizsgálata az I. és a II. rendű alperes fellebbezése által támadott, a javukra perköltséget megállapító első fokú ítéleti rendelkezésre terjedt ki. A fellebbezési érvek tükrében az ítélet táblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a fellebbezéssel támadott rendelkezés összecszerűségében megfelel-e az elsőfokú perköltség megállapítása során irányadó jogszabályi rendelkezéseknek.

A Pp. 79. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a perköltség összegét a fél által előadott és a szükséghez képest igazolt adatok figyelembevételével állapítja meg. E szabály helyes értelmezése az, hogy a peres fél az őt megillető perköltségről szabadon rendelkezhet, arról részben vagy egészben le is mondhat, s ez a nyilatkozata köti a bíróságot. A költségeket neki kell megjelölnie, felszámítania és bizonyítania. A Pp. 3. § (2) bekezdés első mondata szerint a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A kérelemhez kötöttség lényeges perbeli megnyilvánulása a túlterjeszkedés tilalma, amely azt jelenti, hogy a bíróság döntése nem

terjedhet túl a kereseti kérelmen, és az ellenkérelmen, ez a szabály a főkövetelés járulékaira is kiterjed (215. §).

Az elsőfokú bíróság a 2011. november 25-i tárgyaláson hirdetett ítéletet. A tárgyalás berekesztését megelőzően az I. és II. rendű alperesek jogi képviselőjét ellátó ügyvéd perköltségigényéről kizárólag általános forgalmi adó nélkül megállapítandó ügyvédi munkadíjára vonatkozóan nyilatkozott. Az elsőfokú bíróságnak ezért a pernyertes alpereseket illető perköltségről perbeli nyilatkozatukhoz kötötten kellett határoznia. Ennek során helyesen alkalmazta a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendeletet (a továbbiakban: R.). A R. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint polgári perben, az elsőfokú bírósági eljárásban az ügyvéd munkadíjának a pereszes felet terhelő összege 10 000 000 forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5 %-a, de legalább 10 000 forint. A R. 3. §-ának (2) bekezdés a) pontja szerinti pertárgy értékéhez kötöttség az ügyvédi munkadíj megállapításakor nem az egyetlen szempont. A R. 3. §-ának (6) bekezdéséből következik, hogy az ügyvédi munkadíj megállapításánál a mérlegelésnek két lényeges szempontja van, a per tárgyának az értéke, és a kifejtett ügyvédi tevékenység. A R. 3. §-ának (6) bekezdése szerint ugyanis a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Az elsőfokú bíróság e jogszabályi felhatalmazás alapján állapította meg a jogszabályban meghatározott alsó és felső határok között az I. és a II. rendű alperesek perbeli képviselőjét ellátó ügyvéd munkadíját, mint perköltséget, és az eltérésnek az ítéletében kellő indokát is adta.

A Pp. 79. §-ának (2) bekezdése szerint a költségek utólagos felszámításának helye nincs. E rendelkezés a költségfelszámításnak időbeli korlátot szab. Ez azt jelenti, hogy a költség felszámításának addig van helye, amíg a bíróság az ítéletet vagy az eljárást befejező egyéb határozatát meg nem hozza. Nincs azonban akadálya annak, hogy a fél perköltségre vonatkozó rendelkezéssel szemben bejelentett fellebbezésben számítsa fel és igazolja azokat a költségeit, amelyeket az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe.

A fellebbezési kérelem szerint az elsőfokú bíróság által megállapított perköltségen túl a további 250 000 forint első fokú perköltség felszámítását a tárgyalásokon történő megjelenés költségeként az útiköltség és a kereset-kiesésük, az alperesek ügyvédjükkel történő kapcsolattartása során felmerült útiköltsége, és a perbeli képviselőtüket ellátó két jogi képviselő munkadíja indokolja.

Az erről történő határozathozatala során az ítéletábra a következő rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Pp. 75. §-ának (1) bekezdése szerint a perköltség - a törvényben meghatározott kivételeket nem tekintve - mindaz a költség, ami a felek célszerű és jóhiszemű prevencióval kapcsolatban akár a bíróság előtt, akár a bíróságon kívül merült fel; a (2) bekezdés szerint a perköltséghez hozzá kell számítani a felet képviselő ügyvéd készkiadásait és munkadíját is. A Pp. 79. § (1) bekezdés első mondata szerint a bíróság a perköltség összegét a fél által előadott és a szükséghez képest igazolt adatok figyelembevételével állapítja meg.

A fellebbező alperesek az ügyvédjükkel történő kapcsolattartás során felmerült útiköltséget, sem annak tényleges felmerülését, sem annak összegezését, nem

igazolták. A felmerült igazolt költség hiányában e címen a perköltség utólagos felszámítása alaptalan.

A Pp. 75. §-ának (3) bekezdése szerint, ha a fél meghatalmazottja nem ügyvéd vagy ha a fél személyesen jár el, részére munkadíj nem állapítható meg, de igényt tarthat az útiköltség, valamint a bíróság előtt való megjelenéssel szükségképpen felmerült keresetkiesés megtérítésére. Az útiköltség megtérítésére a 186. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Ugyanez illeti meg a meghatalmazott által képviselt felet is, ha a tárgyaláson a bíróságnak személyes megjelenésre szóló idézése folytán jelent meg.

A Pp. 186. §-ának (1) bekezdése szerint a tanúnak igénye van a megjelenésével szükségképpen felmerült költségek megtérítésére. A tanúk költségtérítéséről szóló 14/2008. (VI.27.) IRM rendelet 2. §-ának (1) bekezdése szerint útiköltségként a tanú lakóhelyéről (tartózkodási helyéről) a kihallgatás helyére való utazással és a visszautazással ténylegesen felmerült és igazolt költségeket kell megtéríteni. A 3. § (3) bekezdése szerint az útiköltséget a közlekedési eszköz igénybevételére jogosító jegy vagy a közlekedési eszköz viteldíjáról szóló számla bemutatásával kell igazolni.

A fenti rendelkezések alkalmazásával a perben meghatalmazott által képviselt I. és a II. rendű alperes részére csak a ténylegesen felmerült és igazolt költségeik (útiköltség, keresetkiesés) megtérítésére van lehetőség akkor, amikor a tárgyaláson a bíróságnak személyes megjelenésre szóló idézése folytán jelentek meg. A Pp. 75. §-ának (3) bekezdése szerint alkalmazott 186. §-ának (1) bekezdése és a 14/2008. (VI.27.) IRM rendelet felhívott rendelkezései, valamint a Pp. 79. § (1) bekezdés első mondata alapján az útiköltség és a kereset-kiesés felmerülésének és összegszerűségének igazolása nélkül a perköltség utólagos felszámítása e címen sem foghatott helyt. Ugyanígy nincs helye az ügyvéd részéről sem készkiadás felszámítására a felmerülés igazoltsága hiányában (R. 4. § (2) bekezdése).

Összegezve a fentieket az ítéletábra szükségesnek tartja annak hangsúlyozását, hogy a polgári per a fél számára szükségszerűen különféle költségekkel jár. E költségek közül perköltség a Pp. 75. §-ának (1) bekezdése szerint csak a felek célszerű és jóhiszemű pervitelével kapcsolatban felmerülő költségek, kiadások összessége. E költségek többnyire kiadás formájában merülnek fel, egyes esetekben azonban - így a kereset-kiesésnél - elmaradó bevételként fordulnak elő. Ezek felmerülését azonban annak érdekében, hogy azok perköltségként az ellenérdekű pereszesre átháríthatóak legyenek, igazolni kell. Különösen igaz ez abban az esetben, ha a költségről a bíróságnak nincs hivatalos tudomása, mert nem közvetlenül a bíróság előtt merült fel például a fél által előlegezett illetékként, tanúdíjként, szakértői költségként.

Az I. és a II. rendű alperes képviseletében az elsőfokú eljárásban a 2010. április 8-án megtartott első tárgyalástól Dr. **Á. Gy.** j.-i ügyvéd járt el, 43. sorszám alatt a II. rendű alperes iratbetekintésre korlátozott ügyvédi meghatalmazást csatolt a Dr. **K.** Ügyvédi Iroda, Dr. **K. G.** ügyvéd részére. 45. sorszám alatt csatolták Dr. **S. R.** ügyvéd részére adott meghatalmazást perbeli képviseletükre. A per alatt a fél képviseletében több jogi képviselő eljárása azonban nem járhat az ügyvédi munkadíj többszöri felszámolásával, annak költsége nem hárítható át az ellenérdekű félre. Ha a peres felet ugyanabban az eljárásban egymást követően több ügyvéd képviselte, a többszörös képviselet költségeit csak akkor

lehet a peresztes félre hárítani, ha az egymást követő képviselőre a fél hibáján kívül került sor (az ügyvéd elköltözése, halála, stb.). Ilyen körülményre az I. és II. rendű alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében nem hivatkozott.

A fent kifejtett indokok mentén az ítéletábra a fellebbezés érveinek az értékelésével jogszabálysértés megállapítására nem látott lehetőséget, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét, a fellebbezés miatt szükséges jogi indokbeli kiegészítéssel, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes oldalán a másodfokú eljárásban értékelhető perki költség nem merült fel, ezért az ítéletábra az eredménytelenül fellebbező alperesek fellebbezési költségben marasztalását mellőzte.

D e b r e c e n, 2012. június 7.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -